

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 10Sža/6/2016                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 1015201481                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.03.2016                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Elena Berthotyová        |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2016:1015201481.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a z členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: G. K. E., nar. XX.XX.XXXX, štátneho príslušníka Konžskej demokratickej republiky, v krajine pôvodu naposledy bytom: D., t. č. Z., zastúpeného Centrom právnej pomoci, so sídlom Námestie slobody 12, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporcu ČAS: MU-PO-102-18/2015-Ž zo dňa 06.08.2015, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/18/2015-30 zo dňa 18. novembra 2015, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/18/2015-30 zo dňa 18. novembra 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

### Odôvodnenie

#### I.

##### Predmet konania

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 250q ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-PO-102-18/2015-Ž zo dňa 06.08.2015, ktorým odporca podľa § 11 ods. 1 písm. f) zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“) zamietol žiadosť o udelenie azylu ako neprípustnú. Náhradu trov konania navrhovateľovi nepriznal.

Námietku nedostatočne zisteného skutkového stavu krajský súd označil za nedôvodnú. Dôvodil tým, že rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako neprípustnej je rozhodnutím procesného charakteru, ktorým sa podaná žiadosť o azyl neposudzuje v jej merite a teda sa neskúma naplnenie, či nenaplnenie predpokladov udelenia azylu alebo doplnkovej ochrany. Nakoľko v poradí tretia žiadosť odporcu o azyl bola zamietnutá ako neprípustná podľa § 11 ods. 1 písm. f), pri tomto type rozhodnutia je podstatným

to, či v minulosti o podanej žiadosti bolo právoplatne rozhodnuté a či od tohto rozhodnutia nedošlo k zmene pomerov. Mal za to, že obe podmienky boli splnené a poznamenal, že svoju aktuálnu žiadosť navrhovateľ odôvodnil skutočnosťami totožnými s dôvodmi, ktoré prezentoval v predchádzajúcej žiadosti, pričom pri spísaní aktuálneho dotazníka sa výslovne odvolal na svoje predchádzajúce výpovede, na ktorých nechcel nič zmeniť. Bez pochybností konštatoval, že k zmene pomerov nedošlo.

Ďalej uviedol, že v aktuálnom konaní odporca zisťoval aj to, či navrhovateľovi v prípade jeho návratu do krajiny jeho pôvodu hrozí vážne bezprávie a za tým účelom vyhľadal správy o krajine, ako aj o regióne pôvodu navrhovateľa pochádzajúce z rôznych zdrojov, z ktorých vyplýva, že sa bezpečnostná situácia od predchádzajúceho zisťovania nezmenila.

Nepriamo vyslovenú námietku nesprávneho právneho posúdenia veci krajský súd taktiež označil za nedôvodnú. Mal za to, že odporca zistený stav správne posúdil, keď žiadosť navrhovateľa zamietol ako neprípustnú. Poznamenal, že v aktuálnom konaní nebolo úlohou odporcu posudzovať politickú situáciu v krajine pôvodu navrhovateľa vo vzťahu k jeho individuálnej situácii - teda opätovne posúdiť navrhovateľom prezentované dôvody jeho žiadosti o azyl, nakoľko pri vydaní rozhodnutia o zamietnutí žiadosti ako neprípustnej totižto nedochádza k posúdeniu podanej žiadosti v jej merite.

Mal za to, že odporca dostatočným a zákonným spôsobom zistil stav veci a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho posúdenia a preto napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil ako správne a zákonné.

## II.

### Odvolanie navrhovateľa

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p., teda z dôvodu, že prvostupňový súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Navrhovateľ namietal, že odporcom zistený skutkový stav neposkytoval dostatočný podklad pre vydané rozhodnutie. Poukázal na skutočnosť, že aj keď sa v súčasnosti rozhoduje v poradí už o jeho tretej žiadosti o udelenie azylu, odporca pri posudzovaní jeho žiadosti nezohľadňoval politickú situáciu v štáte dostatočne individuálne vzhľadom na to, že bol v Konžskej demokratickej republike (ďalej len „KDR“) politicky činný za opozičnú stranu spolu so svojim otcom, ktorý bol pre svoju politickú činnosť zatknutý. Poznamenal, že v krajine pôvodu sa necítil pre svoje politické presvedčenie bezpečne a domnieva sa, že mu pre jeho politickú angažovanosť hrozí prenasledovanie. Zároveň sa obáva, že mu pre jeho politické názory, ktoré sa nezhodujú s názormi prezidenta KDR a pre jeho politickú činnosť hrozí v prípade návratu smrť.

Ďalej navrhovateľ namietal, že odporca pri vyhodnotení situácie navrhovateľa nepreskúmal možnosť udelenia azylu z humanitného dôvodu podľa § 9 zákona o azyle.

Záverom uviedol, že v rozhodnutí odporcu, ako aj v rozhodnutí krajského súdu absentuje dostatočné vyhodnotenie ním uvádzaných skutočností, najmä vzhľadom na fakt, že navrhovateľ je registrovaný ako člen opozičnej politickej strany a preto mal za to, že konanie pred prvostupňovým súdom má inú vadu, ktorá mala mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako aj rozhodnutie odporcu zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie, prípadne, aby zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

## III.

### Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril podaním zo dňa 02.02.2016.

Uviedol, že po opätovnom preskúmaní navrhovateľovej žiadosti dospel k záveru, že pri rozhodovaní o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu ako neprípustnej postupoval správne, pričom vychádzal z výpovede navrhovateľa zo dňa 12.06.2015.

Konštatoval, že v prvostupňovom správnom konaní nedošlo k žiadnemu pochybeniu zo strany správneho orgánu, pretože navrhovateľovi bolo umožnené, aby uviedol všetky dôvody, kvôli ktorým krajinu pôvodu opustil, o čom bol aj riadne poučený. Z dôvodov, ktoré opísal vyplýva, že nespĺnil žiadnu z podmienok na udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany v Slovenskej republike, ktorých splnenie vyžaduje zákon o azyle.

Mal za to, že na poskytnutie doplnkovej ochrany cudzincovi musí byť splnená podmienka vážneho bezprávia v krajine pôvodu, čo v jeho konkrétnom prípade nebolo preukázané. Navrhovateľova žiadosť o udelenie azylu bola posúdená zákonným spôsobom a všetky okolnosti ním uvádzané boli posúdené individuálne, ako aj vo všetkých relevantných súvislostiach.

Na záver poznamenal, že napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj svoje rozhodnutie považuje v celom rozsahu za správne a vydané v súlade so zákonnou úpravou azylu a preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

#### IV.

##### Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca rozhodnutím ČAS: MU-PO-102-18/2015-Ž zo dňa 06.08.2015, podľa § 11 ods. 1 písm. f) zákona o azyle zamietol žiadosť navrhovateľa o udelenie azylu ako neprípustnú.

Dôvodil tým, že v predchádzajúcom správnom konaní už bolo v prípade navrhovateľa právoplatne rozhodnuté o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany a navrhovateľ vo svojej opakovanej žiadosti neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by preukazovali zmenu skutkového stavu. Navrhovateľ sa v plnej miere pridržiaval všetkých dôvodov, ktoré uviedol v predchádzajúcom konaní o azyle.

Odporca konštatoval, že komplexne posúdil opakovanú žiadosť navrhovateľa, ako aj bezpečnostnú situáciu v KDR, pričom nezistil takú podstatnú zmenu pomerov v krajine pôvodu, ktorá by odôvodňovala iné rozhodnutie vo veci. Čo sa týka slobody cestovania uviedol, že zákony KDR zaručujú slobody pohybu, cestovania do zahraničia, emigrácie, repatriácie, aj keď v niektorých prípadoch sú tieto práva vládou obmedzované. Poznamenal, že aj z informácií získaných z Európskej migračnej siete vyplýva, že členské štáty Európskej únie bežne realizujú dobrovoľné, ako aj nútené návraty neúspešných žiadateľov o medzinárodnú ochranu do KDR, pričom neexistuje žiaden presvedčivý dôkaz, že by s neúspešnými žiadateľmi bolo po ich návrate zle zaobchádzané.

Na záver konštatoval, že nakoľko navrhovateľ po podaní svojej opakovanej žiadosti zo dňa 03.06.2015 neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by poukazovali na podstatnú zmenu skutkového stavu, bolo potrebné jeho žiadosť zamietnuť ako neprípustnú podľa § 11 ods. 1 písm. f) zákona o azyle.

#### V.

##### Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia

bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [www.nsud.sk](http://www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. marca 2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 11 ods. 1 písm. f) ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako neprípustnú ak ide o opakovanú žiadosť o udelenie azylu, v minulosti sa v konaní o azyle už právoplatne rozhodlo o tom, že sa žiadosť zamietla ako zjavne neopodstatnená, neudeľuje sa azyl, odníma sa azyl, nepredlžuje sa doplnková ochrana alebo sa zrušuje doplnková ochrana a od právoplatnosti rozhodnutia nedošlo k podstatnej zmene skutkového stavu; ministerstvo môže rozhodnúť, či žiadosť o udelenie azylu bola podaná výlučne s cieľom odvrátiť bezprostredne hroziaci výkon vyhostenia zo Slovenskej republiky.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako neprípustnej podľa § 11 ods. 1 písm. f) zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v oprávnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že navrhovateľ požiadal o azyl po prvý krát vyhlásením zo dňa 13.02.2012 pre obavu o svoj život z dôvodu nepriaznivej politickej situácie. Rozhodnutím ČAS: MU-76-56/PO-Ž-2012 zo dňa 07.11.2013 bolo konanie o jeho žiadosti právoplatne zastavené podľa § 19 ods. 1 písm. f) z dôvodu, že navrhovateľ bez priepustky opustil Pobytový tábor Rohovce a viac ako 7 dní sa zdržiaval mimo azylového zariadenia.

Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že druhú žiadosť o azyl navrhovateľ podal dňa 18.03.2014 z dôvodu obavy o svoj život. Dôvodil tým, že on aj jeho rodina boli na území KDR perzekvovaní a že do krajiny pôvodu sa nemôže vrátiť kvôli tomu, že mu ako členovi politickej strany UDPS môže hroziť smrť za politické presvedčenie. O tejto žiadosti rozhodol odporca rozhodnutím ČAS: MU-81-18/PO-Ž-2014 zo dňa 16.06.2014 tak, že navrhovateľovi azyl neudelil, a nebola mu poskytnutá ani doplnková ochrana. Toto rozhodnutie bolo následne, z dôvodu podania oprávneho prostriedku, potvrdené krajským súdom, a na odvolanie navrhovateľa aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky. Rozhodnutie odporcu nadobudlo právoplatnosť dňa 04.05.2015.

Zo spisu odporcu č. ČAS: MU-PO-102/2015-Ž odvolací súd zistil, že tretia žiadosť o azyl bola navrhovateľom podaná dňa 03.06.2015. Ide o žiadosť podanú z rovnakých dôvodov ako v roku 2014 - obava o život z dôvodu nepriaznivej politickej situácie na území KDR. Iné dôvody neuviedol.

Navrhovateľ v podanom odvolaní namietal, že krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Najvyšší súd Slovenskej republiky k uplatneným námietkam navrhovateľa považuje za dôležité zdôrazniť, že tieto neboli spôsobilé

spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ani zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Námietky navrhovateľa, že odporcom zistený skutkový stav neposkytoval dostatočný podklad pre vydané rozhodnutie a že nebola preskúmaná možnosť udelenia azylu z humanitného dôvodu podľa § 9 zákona o azyly, považuje odvolací súd za nedôvodné.

K námietke navrhovateľa, ohľadne neudelenia azylu z humanitných dôvodov, odvolací súd považuje za dôležité zdôrazniť, že zákon o azyly výslovne neukladá povinnosť správneho orgánu uviesť do výroku negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyly. Keďže nejde o nárok, o ktorom musí rozhodnúť správny orgán ex lege, ale o výsledok správneho uváženia správneho orgánu, ktorý nie je preskúmateľný súdom, námietka navrhovateľa, že správny orgán sa možnosťou udelenia azylu z humanitných dôvodov nezaoberal neobstojí, najmä za situácie, keď nebolo sporné, že navrhovateľ v priebehu administratívneho konania ani netvrdil, že existujú dôvody v tomto ustanovení uvedené.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že žiadosť o azyl bola odporcom zamietnutá podľa § 11 ods. 1 písm. f) zákona o azyly. Z obsahu tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že žiadosť o udelenie azylu sa zamietne ako neprípustná ak ide o opakovanú žiadosť o udelenie azylu, v konaní o azyly sa už právoplatne rozhodlo o tom, že sa žiadosť zamietla ako zjavne neopodstatnená, neudelenie sa azyl, odníma sa azyl, nepredlžuje sa doplnková ochrana alebo sa zrušuje doplnková ochrana a skutkový stav sa podstatne nezmenil.

Zo zákonného znenia § 11 ods. 1 je zrejmé, že odporca mal povinnosť v prípade zistenia, že sú splnené podmienky pre zamietnutie takúto žiadosť zamietnuť. S poukazom na obsah administratívneho spisu má odvolací súd za to, že právoplatné rozhodnutie o predchádzajúcej žiadosti navrhovateľa ČAS:MU-81-18/PO-Ž-2014 zo dňa 16.06.2014, ktorým bolo rozhodnuté o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi predstavuje prekážku res iudicata, t. j. prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

V tomto prípade teda nebolo potrebné posudzovať, či žiadateľ spĺňa podmienky na udelenie azylu alebo poskytnutie doplnkovej ochrany, ale bolo potrebné posúdiť to, či ide o opakovanú žiadosť o udelenie azylu, podanú z rovnakých dôvodov akými navrhovateľ dôvodil aj svoju predchádzajúcu žiadosť, a či sa od právoplatného rozhodnutia o predošlej žiadosti skutkový stav podstatne nezmenil. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že odporca správne neposudzoval žiadosť v jej merite, nakoľko rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu je rozhodnutím procesného charakteru. Správne vyhodnotil aj to, že aktuálna žiadosť navrhovateľa je totožná so žiadosťou z roku 2014, nakoľko sa aj sám navrhovateľ odvolával na obsah svojich predchádzajúcich výpovedí.

V súvislosti s podstatnou zmenou skutkových okolností je potrebné uviesť, že nie každá zmena skutkového stavu spôsobuje, že vec treba posudzovať opätovne, musí ísť o podstatnú zmenu skutkových okolností. Podstatná zmena skutkového stavu je taká, ktorá môže mať vplyv na zákonnosť alebo správnosť predchádzajúceho rozhodnutia a samotného azylového konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní administratívneho spisu odporcu, ako aj spisu krajského súdu zistil, že odporca pri zisťovaní skutkového stavu veci postupoval dôsledne a starostlivo, obstaral dostatok informácií o krajine pôvodu navrhovateľa, tvrdenia navrhovateľa s týmito informáciami porovnal a mohol tak vo veci urobiť autoritatívny záver.

V spise odporcu sa taktiež nachádzajú aktuálne informácie o krajine pôvodu navrhovateľa pochádzajúce z rôznych zdrojov zamerané najmä na bezpečnostnú situáciu v krajine, ako aj v regióne pôvodu navrhovateľa, existenciu ozbrojeného konfliktu, ako aj na riziká v prípade návratu navrhovateľa späť do krajiny pôvodu. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že odporca riadne vykonal dokazovanie aj pri posudzovaní predchádzajúcej žiadosti navrhovateľa o azyl, a to v súvislosti s rozhodovaním o udelení doplnkovej ochrany so zameraním na existenciu vážneho bezprávia v krajine pôvodu navrhovateľa. Správny je aj záver o tom, že k žiadnej zmene skutkových

okolností v krajine pôvodu od právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia o navrhovateľovej žiadosti nedošlo.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.